

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/32161

Sayı :Z-19809844-610-4274212
Konu :7/32161 Esas Sayılı Soru Önergesi

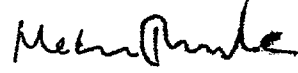
29/09/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/32161 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

2023 yılı Haziran ayından itibaren uygulanan dezenflasyon programıyla büyüme ılımlı ve daha dengeli seyretmektedir. Büyümedeki geçici yavaşlamanın işgücü piyasasına etkisi sınırlı kalmıştır. 2024 yılında istihdam yaklaşık 1 milyon kişi artarak 32,6 milyon kişiye ulaşmış ve işsizlik oranı yüzde 8,7 ile yıllık olarak 2012 yılından bu yana en düşük seviyeye gerilemiştir.

Son beş yılda genç işsizlik oranı yüzde 24,9'dan 2025 yılı ikinci çeyrek itibarıyla mevsimsel düzeltilmiş yüzde 15,9'a inmiştir. Ne eğitimde ne istihdamda olanların (NEET) oranı ise yüzde 28,4'ten yüzde 22,1'e gerilemiştir. 2005 yılında yüzde 21,3 olan kadınların işgücüne katılım oranı 2025 yılı ikinci çeyrek itibarıyla mevsimsel düzeltilmiş yüzde 36,3'e yükselmiştir.

Bununla birlikte, potansiyel işgücünün istihdam piyasasına katılımını sağlamak, atıl işgücünü azaltmak ve kapsayıcı büyüme hedefine ulaşmak için politikalar hayata geçirilmektedir. Bu kapsamda, kadın ve gençler başta olmak üzere işgücüne katılımın teşvik edilmesine yönelik SGK prim desteği ve genç girişimcilere gelir vergisi muafiyeti ile BAĞ-KUR prim desteği sağlanmaktadır. Hazine Destekli Kredi Garanti Sistemi ve KOSGEB aracılığıyla da gençlere girişimcilik destekleri sağlanmakta ve finansmana erişimleri kolaylaştırılmaktadır. Ayrıca, mesleki eğitimi güçlendirmek amacıyla yürütülen çalışmaların yanı sıra üniversite öğrencilerine yönelik uygulanan İşgücü Uyum Programı (İŞKUR Gençlik Programı) ve benzeri aktif işgücü programları ile işgücünün niteliği artırılmaktadır.

KOSGEB aracılığıyla bazı imalat sektörlerindeki (giyim, tekstil, deri ve mobilya) KOBİ'ler için başlatılan "İstihdamı Koruma Destek Programı" kapsamında, istihdamını koruyan işletmelere çalışan başına aylık 2.500 TL olmak üzere 12 ay boyunca prim desteği sağlanmaktadır. Ayrıca, işverenlere uygulanan asgari ücret desteği de 2025 yılı başında 700 TL'den 1.000 TL'ye çıkarılmıştır.

Yeni Yatırım Teşvik Sistemiyle katma değerli yatırıma ve bölgesel kalkınmaya yönelik daha seçici, odaklı ve etkin destekler artırılmıştır. Bu kapsamda istihdam teşvikleri daha yüksek oranda ve daha uzun süre uygulanacaktır. Organize sanayi bölgelerini merkeze alan bu yeni yatırım teşvik sistemiyle nitelikli yatırımlar artacak, istihdam güçlü bir şekilde desteklenecektir.

Diğer taraftan, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan işgücü istatistikleri, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından belirlenen tanımlar ve Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) yönetmelikleri doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Bu kapsamda, TÜİK işgücünün arz yönüne ilişkin temel veri kaynağı olan ve düzenli olarak uyguladığı Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) ile nüfusun işgücü durumuna, istihdamda olanlara ve işsizlere yönelik güncel bilgi derlemekte ve yayımlamaktadır.

Zamana bağlı eksik istihdam verisi, referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde fiili olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla gelir elde etmek amacıyla daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişileri kapsamaktadır.

Özellikle, uzun tatil dönemlerinde istihdamdaki kişilerin fiili çalışma saatlerinin azalması zamana bağlı eksik istihdam kapsamındaki kişi sayısının daha fazla artmasına sebep olmaktadır. Bu kapsamda, zamana bağlı eksik istihdamdaki fertler hali hazırda istihdam kapsamında bulunduğundan zamana bağlı eksik istihdam sayısındaki artış toplam istihdamı etkilememekte, yalnızca istihdamın alt bileşenlerindeki değişimi göstermektedir.

Önümüzdeki dönemde de işgücüne katılımı teşvik etmek ve istihdamı desteklemek amacıyla; işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan beceri ve yetkinlikleri artıracak, eğitim-istihdam bağlantısını güçlendirecek mesleki eğitim programlarının geliştirilmesine, yeşil ve dijital dönüşüm sürecine uyum sağlanmasına ve esnek çalışma modellerinin yaygınlaştırılmasına yönelik uygulamalara devam edilecektir.

Soru önergesinde bahsi geçen diğer hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı uhdesinde bulunmaktadır.